

Adnan ERDEN

“91 yaşındaki delikanlı Adnan Erden, Eskişehir’den dünyaya açılan ancak 1990’lı yıllarda faaliyetlerine son veren Erden Şekerleme’nin yolculuğunu Eskişehir Ticaret Odası Dergisine anlattı.”

◆ Kendinizden biraz bahsedebilir misiniz?

1927 yılında Eskişehir’de doğdum. Dedelerimiz Osmanlı Rus savaşı döneminde Bulgaristan’dan göç etmişler. Eskişehir’e geldiklerinde baba mesleği olan şekerliğe Eskişehir’de devam etmişler. Babam Eskişehir’de, annem ise İstanbul’da doğmuş. Önce Eskişehir’de daha sonra da İstanbul’da Galatasaray Lisesi’nde tahsil yaptım. Ardından da İstanbul’da İktisat Fakültesi’nden mezun oldum.

◆ Erden Şekerleme nasıl kuruldu peki. Kısaca hikayesini anlatabilir misiniz ?

Dedelerimiz şekerleme müesseselerini kurdukları zaman şimdiki Esnaf Sarayı’nın arka tarafında tahin, helva, lokum fabrikaları vardı. Mağaza ise çarşıdaydı. Şekercilikte Dedem ve Hacı Babam ile birlikte iş yaparlarken amcam işten ayrılıyor ve İstanbul’a gidiyor. Bizler de 1950’de kolektif şirket olarak Hacı Babam’ın işine ortak olarak girdik. 1977 yılında Hacı Baba’nın vefatı ile birlikte Erden Gıda Sanayi ve Anonim Şirketi olarak tekrar birleştik ve biz dört kardeş olarak devam ettik.

Müessesemizde satışlarımız çok hızlıydı. Fabrikamız kafi gelmiyordu. Yeni bir fabrika yapmak istedik. Yaptığımız müracaatlar sonucunda o dönemki belediyeden inşaat için bir türlü ruhsat alamadık. 1960 yılında ihtilal olmadan

**Dedelerimiz
şekerleme
müesseselerini
kurdukları
zaman
şimdiki Esnaf
Sarayı’nın arka
tarafında tahin,
helva, lokum
fabrikaları
vardı. Mağaza
ise çarşıdaydı.**

evvel son dakikada ruhsatımızı aldık ve inşaaata başladık. Daha sonra eski fabrikadaki malzemeleri yeni fabrikaya taşıdık. Oraya Almanya’dan 1.5 tonluk makineler aldık. Ondan sonra buhar kazanlarımız, vakumlarımız oldu. Yeni makineleri de zamanla ilave ettik.

Mallarımıza kalite bakımından çok dikkat ediyorduk. Dolayısıyla bu nedenle Erden Şekerleme’nin ürünleri çok tutulmuştu piyasada. İlk zamanlar Devlet Demir Yolları’nın aracılığı ile mallarımızı sevk ediyorduk. Onlar ayrıca sandıklanıp, ambalajlanıp öyle gönderiliyordu. Sonra zamanla özellikle yurt içinde kasabalara, köylere ve şehirlere kamyonlarla malımızı göndermeye başladık. Türkiye piyasasına tamamen hakimdik. Yerli piyasanın dışında mal sattığımız ağ çok genişti.

◆ Dünya'nın pek çok ülkesinde ürünleriniz satılıyormuş. Bunu o dönemde yapmak, ihracat bağlantısı kurmak çok zordu. Onu nasıl başardınız?

İhracat yapabilmek için de zaman zaman hem oğlum dünyayı dolaşıyordu. Buradan da gelin hanım dış ticaret için yardım ediyordu Cengiz'e. O da telefonla diğer ülkelerle telefonla temas ederek, rabitamızı sağlıyordu.

İhracat yelpazemiz de oldukça büyüktü. Örneğin Arap ülkelerinin dışında Rusya'ya, Amerika Birleşik Devletleri'ne ve Kore'ye kadar mal gönderiyorduk. Hatta Avustralya da bile ürünlerimiz satılıyordu. 1990'lı yıllarda bazı anlaşmazlıklar dolayısıyla sıkıntıya girdik ve fabrikayı kapadık ve müessesemize son verdik.

İhracat yelpazemiz oldukça büyüktü. Örneğin Arap ülkelerinin dışında Rusya'ya, Amerika Birleşik Devletleri'ne ve Kore'ye kadar ürün gönderiyorduk. Hatta Avustralya da bile ürünlerimiz satılıyordu.

ADNAN ERDEN KİMDİR?

1927 yılında Eskişehir'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Eskişehir'de, liseyi İstanbul'da Galatasaray Lisesini bitirdi. 1950 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. 1957 yılında evlendi. Babasının mesleği olan şeker imalatına devam ederek, Erden Gıda Sanayi ve Anonim Şirketi'ni 1990'lı yıllara kadar taşıdı. Erden Şekerleme'yi Eskişehir markası olarak, ABD'den Avustralya'ya kadar geniş bir yelpazede ihracat yapan firma konumuna getirdi.

